

Coalitieakkoord 2018-2022

Met elkaar werken aan een duurzaam Hattem

gemeente

Hattem

Inleiding

Een zo breed mogelijk gedragen akkoord, dat is waar ChristenUnie, CDA en PvdA mee aan de slag zijn gegaan. Dat was de aanbeveling die de verkenner meegaf aan deze coalitie. Bij de totstandkoming van dit coalitieakkoord is naar de verkiezingsprogramma's van alle partijen gekeken en is ook specifiek inbreng gevraagd aan D66 en VVD. Want ook al kent elke partij zijn eigen kleur: samen willen we het beste voor Hattem.

We hebben geen dichtgetimmerd akkoord voor de komende vier jaar. Er is niet alleen ruimte voor aanvulling en in de uitwerking, we gaan ook actief op zoek naar inbreng en nieuwe ideeën, met name vanuit de Hattemse samenleving.

Hattem is een sterke samenleving, waarin veel onderlinge verbanden bestaan. In buurten en straten, in de binnenstad, bij evenementen, op het sportveld, bij verenigingen, in de kerk, in de politiek, we komen elkaar op veel plekken tegen. Daardoor kunnen we als klein stadje samen grote opgaven aan. Dat is maar goed ook, want de opgaven worden niet kleiner de komende periode.

Het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen willen een aantal grote maatschappelijke opgaven gezamenlijk aanpakken. In een Interbestuurlijk Programma staan tien maatschappelijke opgaven centraal. Er komt extra geld beschikbaar via het Gemeentefonds om hiermee aan de slag te gaan. Hoeveel geld dat precies is en in welke mate vastgelegd wordt hoe en waaraan het besteed moet worden, is nog onduidelijk. Dat betekent dat we nu wel ambities uitspreken, maar daar nog geen investeringen aan kunnen koppelen. Richting de begroting voor 2019 krijgen we meer zicht op de financiële mogelijkheden.

In de afgelopen periode hebben veel goede visies het licht gezien. Wij willen de energie steken in zaken die tastbaar zijn voor de Hattemer. In dit coalitieakkoord leest u per programma uit de begroting onze ambities voor de komende vier jaar. Wij gaan samen met u voor Hattem aan de slag!

Arend Palland
ChristenUnie

Teun Juk
CDA

Geert Winkel
PvdA

1. Hattem, sociaal sterk

Veranderingen in het sociaal domein

Het Rijk heeft drie decentralisaties in het sociaal domein aan gemeenten toevertrouwd. Die overgang van taken hebben we met veel inspanning goed weten te verwerken. Wanneer Hattemers het zelf niet meer redden, worden ze geholpen door hun naasten, de samenleving en de gemeente. We blijven in Hattem passende zorg bieden aan onze inwoners. We maken nu ook een ontwikkeling door in hoe we als gemeente en gemeenschap met onze partners invulling geven aan zorg en ondersteuning. Daarbij willen we zorgvragen zo snel mogelijk herkennen, zodat we met lichtere ondersteuning zware zorg kunnen voorkomen. We richten met onze partners een loket in waar al onze inwoners, van nul tot honderd jaar oud, terecht kunnen. Zo gaan we het uitgangspunt 'één gezin, één plan, één regisseur' versterken.

Participatiewet

Een leven lang leren is nodig om mee te kunnen doen in de samenleving. Daar gaan we als gemeente een bijdrage aan leveren. We richten ons daarbij op samenwerking en de verbinding tussen onderwijs, ondernemers en arbeidsmarkt. Samen met onze ondernemers willen we banen creëren voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. De gemeente neemt als werkgever een voorbeeldrol op het gebied van bijvoorbeeld participatiebanen en beschut werken. We zetten hier verder actief in op de samenwerking met onze buurgemeenten en in de regio Zwolle.

Maatschappelijke ondersteuning

Iedereen moet zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen en actief kunnen meedoen in de samenleving. Omzien naar elkaar en goede ondersteuning helpen daarbij. Voorzieningen moeten voor iedereen bereikbaar zijn. Hattem doet mee aan het jaarlijkse mantelzorgcompliment.

Jeugd

We willen dat Hattem voor onze jeugd een aantrekkelijke gemeente blijft. We willen de bestaande ondersteuning en stimuleringsmaatregelen voor onze jeugd in stand houden. Er is specifieke aandacht voor de uitvoering van de jeugdzorg, waarbij we vooral aan de voorkant willen komen van de problematiek. We zijn blij met het kindpakket, schoolzwemmen, de buurtsportcoach en sportstimuleringsmaatregelen. Dit zijn mooie voorbeelden van de brede manier waarop we investeren in onze jeugd. Aanvullend willen we kinderen uit gezinnen met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm een extra ondersteuning bieden als zij de stap van het basis naar het voortgezet onderwijs maken door daar een eenmalige bijdrage van 300 euro aan te koppelen.

Onderwijs:

We willen voortvarend uitvoering geven aan de Onderwijsvisie, waarbij de brede ontwikkeling van het kind centraal staat. De nieuwe kindcentra geven daar invulling aan geven. De bouw van het eerste scholencluster start in deze periode. We blijven daarin nauw optrekken met de scholen. We gaan voor een goede locatie en duurzame schoolgebouwen voor alle drie clusters en bekijken welke ruimte daarbij is voor extra ambities. We willen onze jeugd het goede voorbeeld meegeven en gaan met de scholen in gesprek over bijvoorbeeld groene schoolpleinen.

Sport

Sport is een belangrijke verbinder en draagt bij aan een goede gezondheid en persoonlijk welbevinden. Het is vooral aan verenigingen om accommodaties te beheren en te onderhouden. Om daarin vanuit de gemeente financieel ondersteuning te bieden, stellen we in 2018 beleid vast onder welke voorwaarden Hattemse sportverenigingen leningen kunnen aanvragen voor (ver)bouw van sportaccommodaties. Om dit op een financieel verantwoorde wijze te doen, doen we dit samen met het Waarborgfonds Sport. Daarnaast zal een maximum totaal uit te lenen bedrag worden bepaald en ook bekeken worden of er een maximum per vereniging mede gebaseerd op het aantal leden, gehanteerd gaat worden. We willen

in deze collegeperiode in ieder geval met de verenigingen en sportkoepel het gesprek aangaan over de toekomst van accommodaties.

Gezondheid

Inwoners van Hattem werken aan hun gezondheid. Dit verhoogt de kwaliteit van leven en draagt bij aan een vitaal Hattem, waar iedereen naar vermogen meedoet. Daarbij gaat het om een gezonde leefstijl, mentale gezondheid en een gezonde leefomgeving. Wij willen een gezonde levensstijl bevorderen. Zo is bijvoorbeeld de instandhouding van een breed netwerk van AED's noodzakelijk. Het bestrijden van eenzaamheid vinden wij een belangrijk thema, iedereen kan daarbij helpen.

Statushouders

We spannen ons in om nieuwkomers volwaardig te laten participeren in de Hattemse samenleving. Daarbij kijken we niet alleen naar het realiseren van minimaal de taakstelling voor huisvesting van statushouders, maar zetten we ons ook in op het verbeteren van het taalniveau en het begeleiden naar arbeid van deze groep.

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur geven kleur aan Hattem. We willen creatieve initiatieven faciliteren die de kleur van Hattem verrijken. We zijn trots op onze musea, die net als onze monumenten en ons rijke Hanzeverleden Hattem aantrekkelijk maken voor inwoners en bezoekers. We willen het verhaal van Hattem, decor, duiding en dynamiek van de Hanze, voor onze mooie stad laten renderen. We komen met een voorstel voor een Erfgoedprijs. Bij de promotie van Hattem speelt Rond Uit een belangrijke rol. Evenementen zoals het Chocoladefestival, Dikke Tinne en de Kunstmarkt dragen bij aan een levendige binnenstad.

Subsidies

We gaan verder met de koers die is ingezet met resultaatgericht subsidiëren. Waarderingssubsidies houden we in stand, omdat we onze waardering voor onze verenigingen en hun vrijwilligers niet alleen uit warme woorden willen laten bestaan. Ondersteuning willen we daarnaast vooral bieden door als gemeente niet met regels in de weg te zitten en een luisterend oor te hebben voor initiatieven. We hechten waarde aan de lokale omroep en waarderen dat vrijwilligers RTV Hattem met nieuw elan als een continue factor in de Hattemse samenleving willen behouden.

2. Hattem, een mooie stad om in te wonen, te werken en te recreëren

Omgevingswet

Het Rijk neemt ook het ruimtelijk domein op de schop: een complete stelselwijziging met de invoering van de Omgevingswet. Dat is weer een forse opgave, maar ook één die kansen biedt. Kansen om meer nog dan voorheen samen met inwoners en ondernemers te bepalen hoe het Hattem van de toekomst eruit gaat zien. Een houding van “ja, mits” in plaats van “nee, tenzij” staat daarin centraal, samen met het thema duurzaamheid. We gaan de Hattemers actief betrekken bij het opstellen van de Omgevingsvisie.

Woonzorgzones

We ontwikkelen in Hattem twee woonzorgzones. We actualiseren het behoefteonderzoek naar zorgplekken in deze periode om helder te krijgen welke inzet nodig is op dit gebied. Als uit dit onderzoek blijkt dat er behoefte is aan meer zorgplekken, willen we ons als gemeente maximaal inzetten om zorgaanbod op algemene grondslag te realiseren.

Voor de woonzorgzone Geldersedijk/ijsbaanterrein gaan we voor een integrale ontwikkeling van het gebied en willen daar, ook plek bieden aan initiatieven voor kleinschalige woonvormen voor bijzondere doelgroepen, zoals stichting de Luwte.

Woningbouw

Hattemers moeten hun hele leven een voor hen passende woonvorm in Hattem kunnen vinden. We willen de toekomstige woonwensen van Hattemers kunnen blijven faciliteren. Daarom willen we nieuwe locaties in beeld brengen die een aanbod voor divers types woningbouw kunnen betekenen, kwalitatieve inbreiding gaat daarbij voor uitbreiding. Er moet gebouwd worden naar behoefte, waarbij we oog hebben voor betaalbare huisvesting voor elke Hattemer. De kwaliteit van de sociale woningvoorraad houden we op peil.

De ontwikkeling van ‘t Veen nemen we voortvarend ter hand. Ondergrondse verkabeling van de hoogspanningslijnen kan de kansen voor de ontwikkeling van het gebied vergroten.

Lelystad Airport

We blijven ons er voor inzetten dat er helderheid komt over de gevolgen van Lelystad Airport voor de gezondheid en het woongenot van onze inwoners. Insteek blijft daarbij: geen laagvliegroutes, eerst een herindeling van het luchtruim.

Energietransitie en klimaat

We willen de energietransitie versnellen en toewerken naar een situatie waarin Hattem energieneutraal is. In de komende periode brengen we in kaart wat daar voor nodig is. We sluiten daarbij geen oplossingsrichtingen uit. We hebben daarbij een “ja, mits” houding ten aanzien van duurzaamheidsinitiatieven. We gaan meer inzetten op de energietransitie en het klimaatactieprogramma. Daar gaan we een wijze van financiering bij voorstellen die ons in staat stelt om echte stappen te zetten, we denken aan bijvoorbeeld een duurzaamheidsfonds of -reserve.

Aan onze inwoners bieden we instrumenten die het investeren in duurzame maatregelen aantrekkelijk maken. We denken daarbij aan duurzaamheidsleningen en uitbreiding van het Energieloket. Het minimabeleid willen we uitbreiden met maatregelen ter bestrijding van hoge energielasten (voorkomen van energiearmoede), zodat ook gezinnen met lage inkomens in staat zijn om duurzame maatregelen te nemen.

We gaan uitvoering geven aan het convenant met Powered by Hattem en ondersteuning bieden in deze opstartfase. Plaatsing van zonnepanelen op de oude stortplaats (tussen Oranje Nassaulaan en Prinses Beatrixlaan) beschouwen wij als een kansrijk project.

Triada is een belangrijke partner bij het realiseren van duurzame woningen in Hattem. We blijven daar in de prestatieafspraken op inzetten, maar staan ook open voor een actiever partnerschap om onze duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken.

Het Rijk zet in op aardgasvrije nieuwbouw en als Hattem willen we daar ook onverkort op inzetten. Op 't Veen gaat aardgasvrij gebouwd worden. We sluiten aan bij de landelijke regelgeving op dit punt en zullen zeer terughoudend omgaan met het geven van ontheffingen.

We zoeken op het gebied van energietransitie de samenwerking met onze buurgemeenten op.

Als gemeente gaan we dienstreizen van de gemeente verduurzamen door het inzetten van elektrische vervoersmiddelen.

We zetten in op klimaatadaptatie via onder andere het afvalwaterketenplan en willen de bewustwording bij inwoners stimuleren om hun tuinen te vergroenen.

Binnenstad

De binnenstad is de parel van Hattem. We zijn trots op onze historische binnenstad en willen dat inwoners en bezoekers die kunnen beleven. We zien de toekomst van de Hattemse binnenstad als autoluw. De toegankelijkheid van de Markt wordt verbeterd.

De Detailhandelsvisie en het convenant met de HAVO gaan we voortvarend uitvoeren. Het thema leegstand heeft daarbij urgentie en de uitwerking van een aanpak daarop.

Kwaliteit openbare ruimte

In de jaren van bezuinigingen was het noodzakelijk om voor een lager niveau van kwaliteit te gaan in de openbare ruimte. Dat heeft geleid tot verrommeling en achteruitgang van kwaliteit en comfort. We gaan de komende jaren weer investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte, te beginnen met het weer toevoegen van prullenbakken op logische plekken in Hattem en ze vaker legen waar dat nodig is. We hebben ook aandacht voor het aantrekkelijk houden van fiets- en wandelroutes door bijvoorbeeld het plaatsen van bankjes. Vlotte afhandeling van meldingen over de openbare ruimte door onze inwoners draagt daar ook aan bij.

Recreatie en vrijetijdseconomie

Hattem is een prachtige Hanzestad op de Veluwe. We vermarkten ons samen met de Hanzesteden langs de IJssel en op de Veluwe en op de schaal van de Veluwe. We willen het eigen verhaal van Hattem ook sterk neerzetten: decor, duiding en dynamiek zijn daarbij sleutelwoorden. We gaan ondernemers verleiden om samen het verhaal van Hattem verder te brengen en zo ook onze identiteit te versterken.

Economie

We spannen ons in om het H2O bedrijventerrein zo snel mogelijk gevuld te krijgen. Het realiseren van het bestemmingsplan en de afrit zijn daarbij de eerste prioriteit. De transformatie van 't Veen wordt voortgezet en het planologisch mogelijk maken van de derde supermarkt wordt afgerond.

De gemeente nodigt lokale ondernemers nadrukkelijk uit bij aanbestedingen door de gemeente.

We gaan geen gebruik maken van de mogelijkheid voor verruiming van de openingstijden van winkels en handhaven de zondagsrust in Hattem.

Verkeer

De fietser en de voetganger staan nadrukkelijk op één in Hattem. We pakken de uitvoering van het GVVP voortvarend op en komen dit jaar met een uitvoeringsplan. Jaarlijks bepalen we de prioriteiten voor de uit te voeren werkzaamheden. We gaan de oversteek op de Burgemeester Bijleveldsingel aanpakken. Daarmee geven we invulling aan een onderdeel van een fietssnelweg door Hattem naar Zwolle.

Bereikbaarheid is een thema dat we vooral in regionaal verband oppakken. We hebben oog voor de gevolgen van de nieuwe afrit voor H2O voor het verkeer in Hattem.

Hattem moet goed bereikbaar blijven met het openbaar vervoer.

3. Hattem: besturen en organiseren

Participatie met inwoners

Samen Hattem en het gedachtengoed dat daarbij hoort, is onderdeel van het DNA van het Hattems gemeentebestuur geworden. We gaan de ingezette lijn voortzetten: we bekijken participatie samen met inwoners, per project of initiatief. De door de Raad vastgestelde participatiecode is daarbij leidend. We gaan ook onderwerpen kiezen waarop er met nieuwe vormen van meer directe democratie gewerkt gaat worden, bijvoorbeeld met een gelote burgerraad.

We willen participatie ook bevorderen door het ondersteunen van vrijwilligers. Het gaat ook over betrokkenheid bij de stad en bij elkaar. De gemeente kan ook “slechts” een rol als verbinder hebben en wordt niet altijd partij.

We creëren een budget om de opstart en/of ondersteuning van initiatieven van inwoners mogelijk te maken.

Dienstverlening

We willen dienstverlening die past bij wat we als gemeente uit willen stralen. Het stadhuis is een uitnodigende plek voor onze inwoners.

Veiligheid en handhaving

Hattem is een relatief veilige gemeente, maar niet vrij van ergernissen of overlast. Nu ligt het zeker niet altijd op het pad van de gemeente om tussen inwoners in te gaan staan, maar hebben inwoners daar zelf het voortouw en hun verantwoordelijkheid in te nemen. Als gemeente hebben we, doordat we regels stellen, daar ook een rol in. We willen in de komende periode projectmatig extra handhavingscapaciteit (BOA) inzetten op de bestrijding van ergernis en overlast op het gebied van bijvoorbeeld hondenpoep en foutparkeren.

Regionale samenwerking

Wij blijven investeren in de bestuurskracht van Hattem. Onze gemeente wil betekenisvol zelfstandig blijven en de voordelen van de kleine schaal en de nabijheid tot onze inwoners benutten. We kunnen snel schakelen in de regio. Wij realiseren onze bestuurskracht door zelf sterk te zijn en krachtig in onze netwerken te staan en daarin te investeren. Sterke samenwerkingsverbanden komen ten goede aan onze inwoners en investeringen daarin renderen direct of indirect voor Hattem.

We continueren onze huidige samenwerkingsverbanden:

- voor het ruimtelijk domein ligt daarbij de nadruk op de buurgemeenten op de Veluwe en de Samenwerking Noord Veluwe;
- op het sociaal domein werken we vooral samen in de regio Midden-IJssel/Oost-Veluwe (Apeldoorn);
- voor economie en arbeidsmarkt ligt de focus duidelijk op de regio Zwolle. We voorzien deelname in het Cluster Logistiek (als H2O) en de thema's Human Capital Agenda en Bereikbaarheid (die laatste vanuit de samenhang met ons gastheerschap in de SNV op het thema bereikbaarheid A28). Voor het thema Energietransitie bezien we of samenwerking in de Zwolse regio of in SNV verband het meest logisch is;
- op bedrijfsvoering continueren we de samenwerking die tot stand is gekomen in H2O en zouden we de samenwerking op ICT graag uitgebreid zien met meer gemeenten.

We onderhouden goede contacten met de provincies Gelderland en Overijssel en het Waterschap Vallei en Veluwe.

Bestuursstijl

We willen als college volop in contact staan met de samenleving en onze inwoners. Open, toegankelijk, vertrouwen, ruimte laten en praktisch zijn voor ons kernbegrippen. We streven naar besluiten met een breed draagvlak in de raad. We nodigen initiatieven uit. We zijn een betrouwbare partner voor onze inwoners, instellingen, verenigingen, bedrijven en de bestuurlijke partners waarmee we samenwerken. We zoeken naar de gezamenlijke winst en focussen ons daarbij op de langere termijn.

Financiën

Hattem is een mooie woongemeente waar we de lastendruk zoveel mogelijk beperken. De gemeente krijgt extra geld om uitvoering te geven aan de afspraken in het Interbestuurlijk Programma. Daarnaast kent de gemeente ook autonome ontwikkelingen die financiële consequenties kennen. Wij zullen een verantwoord financieel beleid voeren, waarbij we de financiële ruimte die ontstaat in de stad investeren. De weerstandsratio handhaven we op minimaal 1,4. Ons beleid is er op gericht dat we blijven voldoen aan de provinciale normen om onder repressief toezicht te vallen. De begroting is zowel in het eerste als in het laatste jaar van het meerjarenperspectief in evenwicht.

Precario

We gaan ervoor zorgen dat de extra heffing die Vitens oplegt aan huishoudens vanwege de precario op leidingen, niet tot hogere totale lasten leidt voor Hattemse huishoudens.

Gemeentelijke organisatie

Bij bestuurlijke zelfstandigheid hoort een toekomstbestendige gemeentelijke organisatie. En ambities zijn niet te realiseren zonder uitvoeringskracht. Blijvend inzetten op participatie, de transformatie in het sociaal domein, het waar kunnen maken van een “ja, mits” insteek in het ruimtelijk domein, zijn thema's die een permanente doorontwikkeling van de gemeentelijke organisatie vragen. Wij realiseren ons dat ambities en ontwikkelingen ook investeringen in de gemeentelijke organisatie vragen. Daarbij verwachten wij van de organisatie dat zij het werk op een slimme manier, “lean”, organiseert en investeert in haar flexibiliteit en lerend vermogen.